

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI ÉS GAZDASÁGI KÉPES HETILAP A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre 2 frt.
Félévre 1 „
Három hóra 50 kr.

Felelős szerkesztő:
ZSITVAY NÁNDOR.

Egyes szám ára 6 krajczár.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST (Köztelek).

A király születésnapja.

E hó 18-án volt jó királyunknak 66-ik születésnapja. Hatvanhat esztendő nagy idő, főként annak, kinek szívére országok és népek sorsa fölött való gond nehezül. És királyunk nemcsak az uralkodói feladatok súlyát érezte vállára neheznedni, hanem a sors a szigorú lelki megpróbáltatásoktól sem mentette meg atyai szívét.

Mégis látva királyunkat, szinte úgy tetszik, mintha évek hosszú sorozata nyomtalanul futott volna végig fölötte.

Akinek alkalma volt megfigyelni az ezredéves kiállításon sűrűn végzett látogatásai alatt, az meggyőződhetett arról, hogy Ő Felsége szellemi rugékonyságát teljes épségben megőrizte. Magatartása egyenes és dőlczeg, piros arczsine egészséget s életerőt sugároz ki, fáradtságot nem ismer. Környezete már megannyiszor kimerült a hosszú sétáktól s Ő Felségének jószágos kék szeméből

még mindig elevenséget s érdeklődést olvashattunk ki. De mást is tapasztaltunk az ezredéves ünnepélyek alkalmából. Uralkodói feladatait oly nemes odaadással, oly fáradságot nem ismerő kitarással végezte, ami bámulatra kelthetett mindenkit az országban. Mindent apróra megnézett s mindenkihez, kivel találkozott, volt néhány

buzdító szava. E nemes erényekkel, melyeket akkor gyakorolt, kitörülhetlenül a magyar nép szívébe véste magát. Kitünő lelki tulajdonainál s fenkölt gondolkozásánál fogva az egész Európa osztatlan tiszteletét bírja s e szép tulajdonoknak igen fontos szerep jutott és jut ma is a béke megszilárdításában, ami pedig a népek boldogságának főfeltételét képezi.

Azonban az az uralkodó, aki oly hiven teljesíti kötelességeit a hódolat és tisztelet ragyogó pompái között, mégis csak legjobban érzi magát akkor, ha bizalmas családi körébe térhet s apró unokáit térdein ringatva, az egyszerű családi erényeket gyakorolhatja. Ekkor eloszlik homlokáról az országos gondok okozta boru, szívébe öröm száll az ártatlan gyermek kacajok hallatára, s éppen olyan jó, gyengéd, kedves nagyapó lesz, mint országának bármely

A király unokái között.

alattvalója. A hatvanhatodik évfordulón mindnyájunk szive hálával telik el a gondviselés iránt, amely a mi jó királyunkat számunkra megőrizte s kérjük Istent, hogy még sokáig tartsa meg nekünk őt, kinek fejét népének szeretete a királyi koronánál is szebb, örök ragyogásu koronával diszította fel.

Szent István ünnepén.

Nemzeti ünnepet ült a magyar nép e héten, első királyának, az államalkotó bölcs Istvánnak névünnepét, kinek megszentelt jobbát a budavári kápolna szentélyében őrzi a nemzet kegyelele. Évszázadok viharai közt, békében, bajban, egyaránt mindenkor leróttá a kegyelet és tisztelet adóját a nemzet első, szentté avatott királya iránt s buzgó fohász kél milliók ajakán e napon. Mert Szent István napja nemcsak a magyar nemzetnek, de a kereszténységnek is nagy ünnepe. Hiszen ki ne tudná azt, hogy István király a magyaroknak első koronás uralkodója volt, akinek azonban a földi korona mellett a hit glóriája is övezi homlokát, mert ő volt az első uralkodónk, akinek szelid, de emelkedett lelke megértette Istennek legszebb adományát, a keresztény vallást s annak üdveiben népét is részesítette.

Az első magyar királyt és a legnagyobb keresztényt ünnepeljük az ő áldott emlékezetében. Nagy volt benne az uralkodó bölcsesége is, mert szilárd és ma is fennálló államot alkotott népéből, de még nagyobb volt az ő hitének ereje, melylyel népének lelkére, erkölcsére nemesen ható vallását szerzé meg. Istentől illetett kezeinek művét ma is érezzük valamennyien, kik a magyar haza s a keresztény vallás kötelékébe tartozunk; és legjobban érezzük most, ezeréves állami létünk ünneplésekor. Ezer esztendő időóriás népek és alkotások életerejének kipróbálásában, ám a mi nemzetünk rendületlenül állotta ki e próbát, mert az alkotó jobb kéz a hazaszeretet és a hit kettős kapcsával szilárdan megerősítette sokat hányatott népének fiait. Öreg idők tanúsága a bizonyosság, hogy míg e kettős erényét megőrizte a magyar, míg szívében a hazaszeretet tüze egyformán lobogott, addig a balsors minden viszontagsági megtörtek rajta, mert a nemzetnek legnagyobb erőssége a tiszta erkölcs, a legszebb erkölcsöknek pedig a vallás világítja meg utját. A bomlásnak szomorú előjele kísért ott, ahol a hitbuzgalom megrendül; hisz az, ki az egyik örökség iránt nem tud lelkesülni, hiva és erős támasza a másik örökségnek sem lézen.

Minden magyar ember részesül a hazaszeretet és a keresztény vallás kettős örökségének áldásaiban, kötelessége ezért mindenkinek ez ősi erős várak mellett hiven kitartani. Ha általuk levénk nagyok, erősek ezután is csak bennük lehetünk.

A béke derüje mosolyog végig felettünk; az a nemzet, mely a harcz viharai között is megállta helyét, el nem pusztulhat többé és törpe sorsra nem jut, míg első királyunk szent emlékezetének szívében helyet nyit és hozzája hiv marad.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Tisztulás. Lassankint tisztulni kezd a politikai helyzet, még pedig a kvóta kérdése az, amely körül a politikai pártok zászlót bontva, sorakozni kezdenek. A képviselői beszámolóik folyamán az volt a legfontosabb s irányadó kérdés, hogy kell-e a polgári házasság revíziója vagy nem? Most átvette a főszerepet, mint ahogy azt is kellett vennie, az a kérdés, hogy fizetünk-e 35%-os kvótát vagy nem? E tárgyban a múlt napok alatt két pártvezér nyilatkozatát hallottuk. Az egyik Ugron Gábor volt, aki hevesen kikelt a kormánynak a kvótakérdésben tanúsított magatartása fölött s kiméletlenül leleplezi eljárását. Szerinte ugyanis a kormánypárt azt hirdeti, hogy a kvótának 35 százalékos vagy magasabb fel-emelését nem fogadja el, de ezt csak azért hirdetik, hogy a választókat félrevezessék, mert a terv az, hogy egyenes adórendszerünk majd úgy fog megalkottatni, hogy azután a magasabb kvóta a rendes kulcs szerint is teljék. Tehát ahelyett, hogy az adóképességünkhöz képest állapítanak meg a kvótát, megfordítva, a mi egyenes adónkat emelik, hogy azután elmondhassák, „hogy most már igazságosan fizetjük a magas kvótát.“ Az Ugron szokott éles hangú kijelentései mély megdöbbenést keltettek.

Horánszky Nándor, a nemzeti párt elnöke, volt a másik vezérférfiu, aki a kvótakérdésben nyilatkozott. Alapos, higgadt tanulmányában kifejti, hogy a kvóta megállapításához használt kulcs eddig nem volt helyes, mert a kvótát mindkét állam az egyenes adók aránya szerint fizette, ez pedig már azért sem igazságos, mert a két államnak adórendszere különböző. Horánszky szerint tehát úgy Magyarországon, mint Ausztriában a nemzeti összjövedelmet kell alapul venni s azok arányához képest állapítandó meg a kvóta, még pedig évről-évre, mert az összjövedelem is évente változik. Ez a számítás azonban csak utólag volna megejthető, 10 év múlva; addig mindkét állam az eddigi kvótaarány szerint fizetne és csak 10 év múlva a zárszámadásból tudnánk meg, hogy melyik állammal tartozik még vagy melyik követel. A Horánszky éles elméjű fejtegetését a kormánypárti lapok is meleg elismeréssel fogadták, mert remélhető, hogy az a higgadt és helyes megoldás utjához közelebb fog vezetni. Az osztrákok természetesen nem rokonszenveznek a Horánszky javaslataival, mert a nemzeti összjövedelem alapján mindenesetre igazolatlanak bizonyulna jelen, magas kvótakövetelésük.

Válság Bulgáriában. A bolgár kormány a napokban beadta lemondását. A lemondásra okot a fejedelemnek az az elhatározása szolgáltatott, mely szerint a száműzött bolgár tiszteket, Oroszország kedvéért visszafogadja a hadseregbe, sőt magasabb rangot is ad nekik. Petrov hadügyminiszter, aki a hadseregnek rangban legidősebb és kétségtelenül legderekabb tisztje is, felugrott erre a kijelentésre és így szólt a fejedelemhez:

— Fenséged minden áron a megsemmisülésnek akarja hadseregünket kitenni?

És nyomban beadta lemondását. Sztoilov miniszterelnök és a többi miniszterek szintén beadták lemondásukat. Szófiában óriási az izgatottság és mindenki abban a meggyőződésben van, hogy nagy események küszöbén állunk. Petrov megvált katonai állásától is s példáját több magasrangú tiszt fogja követni, mert a száműzött tisztek visszahívásában legtöbben az orosz befolyás uralomra jutását látják.

Németországból a mult héten szinte a válság híre érkezett. Azzal kapcsolatban, hogy Bronsart hadügyminisztert a német császár felmentette állásától, azt emlegették, hogy Hohenlohe herceg birodalmi kanczellár is beadja lemondását. A kanczellár-válság ugyan nem áll még a küszöbön, de azt hiszik, hogy a czár látogatása után az is mihamar bekövetkezik.

Olaszországnak Afrikában rosszul megy a dolga. Nem bír az abessziniaiakkal, mert Abesszinia összes lakossága ellensége az olaszoknak s óriási tömegeivel kisöpri őket a kolóniából. Menelik az abbaganimai ütközetben 12,000 fegyvert és 56 ágyut ejtett zsákmányul. Csak két mód van, hogy újabb kínos meglepetésektől magát Olaszország megóvja és pedig: vagy föladja az egész kolóniát, vagy egy nagy és az eddiginél sokkal erősebb hadsereget küld Afrikába.

MI UJSÁG?

A király születésnapja. A szokott pompával és lelkesedéssel ülték meg Magyarországnak fővárosában aug. hó 18-án a király születésnapját. A hivatalos főistentisztelet d. e. 10 órakor a budavári Mátyás-templomban tartatott, melynek főhajójában a korona-örtség állott diszorséget. A templom a közélet előkelőségeivel telt meg. Az ünnepi misét Vaszary Kolos hercegprimás végezte. A katonai parádé a vérmezőn ment végbe, ahol Lobkowitz Rezső herceg hadtestparancsnok diszszemlét tartott az összes csapatok fölött. A szemle után tábori mise volt, miközben a katonaság háromszor sortűzet adott.

Erre a Gellért-hegyről és a Dunán horgonyozó Szamos monitorról ugyanennyiszter felelt az ágyuk dörgése. Ö Felsége születésnapján az ország minden városában ünnepi istentiszteletet tartottak.

A Szent Jobb ünnepe. Szent István napját az idén a szokottnál is nagyobb pompával, óriási közönség részvétele mellett ülték meg. Reggeli hét órakor kezdődött meg a nagy diszmenet. A menetet egy csapat lovasrendőr nyitotta meg, mögöttük haladt egy diszszázad, majd következtek az árvaházak növendékei, az angol kisasszonyok vezetése alatt a zárda növendékei, fehér ruhás leánykák, azután a különböző katolikus egyesületek, ipartestületek tagjai zászló alatt. A Szent-Jobbot tartalmazó szekrényt négy-négy növendék pap vitte a vállain. A szent ereklye mellett jobbról-balról három diszbe öltözött tisztviselő s a festői egyenruhájú korona-örtség lépdelt. Az ereklye mögött haladt a főpapokkal s udvari papsággal Vaszary Kolos biboros hercegprimás, a kit Dániel Ernő kereskedelemügyi miniszter, Josipovich Imre horvát miniszter, továbbá Ráth Károly főpolgármester, Gerlőczy és Márkus polgármesterek követtek, nyomukban az előkelőségekkel s a közönség ezrével. Mire a menet a Mátyás-templomba ért, Vaszary Kolos hercegprimás felöltötte a királyné menyegzői ruhájából készült misemondó ruhát és misét szolgáltatott. A segédlet több mint ötven tagból állott. Kilenc óra volt, mire az istentisztelet véget ért s a körmenet újra elindult. Istentisztelet alatt a templom előtt a korona-örtség állt sorfalat, a bejárat-tól jobbra és balra a 6-ik gyalogezred diszszázada s zenekara, illetőleg az első honvéd-gyalogezred diszszázada állt föl, mely Urfelmutatáskor, áldozáskor, valamint a mise végén sortűzet adott, a zenekar pedig itt is a gotterhaltét játszotta.

Az alcuthi eljegyzés. Mária Dorottya kir. hercegnő és orleansi Fülöp herceg, házasságáról egy francia ujság azt írja, hogy az orleansi herceg már régóta hajlandóságot érzett Mária Dorottya kir. hercegnő iránt és Ferencz József király is tudott erről. Midőn a herceg az eljegyzés előtt bemutatta magát Ferencz József Ő Felségének és közölte vele, hogy Alcuthról jön, a király megescókolta és így szólt hozzá: „Menjen vissza oda, a hol a szerencséje van.“ Később a király egy telegramban adta beleegyezését a házassághoz azzal, hogy a francia ház és a magyar királyi ház ez új frigye legelső lépésül óhajításainak egyike volt. Szeptember hónap első napjaiban Mária Dorottya királyi hercegnő családjával Angliába a Woodnorton kastélyba érkeztek, a hol az orleansi herceg bemutatta menyasszonyát a családjának.

Egy tanító jubileuma. Monoki Főczik Ferencz janóshidai (Jász-N. Kun-Szolnok m.) kántortanító, a minap ünnepelte tanítói pályájának 50-ik évfordulóját. Az ünnepély egyházi, közéleti és családi részéből állott. A templomban Páry Pál prem. k. pléb.

bános, a község házában tartott diszgyűlésen Ágoston József főjegyző, a családtagok részéről Bóbita Endre tanár, a jubiláns egyik veje, tartottak üdvözlő beszédeket. Majd a családtagok s a helyi intelligencia, különféle emléktárgyak átnyújtásával öröközték meg a nap emlékét. Ugyan e napon tartotta hasonnevű legifjabb fia esküvőjét. Este mintegy 80 terítékű vacsora volt, amelyen sok tósztt hangzott el a jubilánsra, aki félszázados működése alatt egyenes jellemével a népek őszinte szeretetét érdemelte ki.

A földmivesek fegyvergyakorlata. A közös hadügyminiszter a múlt hónap végén rendeletet bocsátott ki, melyben meghagyja a csapattestparancsnokságoknak, hogy a két évet szolgált katonák tartós szabadságolásánál azokat a katonákat, kik besoroztatásuk előtt földmiveléssel foglalkoztak, előnyben részesítsék. Most a honvédelmi miniszter rendeli el, hogy mindama tartalékos katonákat, kik földmiveléssel és gazdálkodással foglalkoznak, ezután ne tavasszal vagy nyáron, a legtöbb munka ideje alatt, hanem ősszel hívják be fegyvergyakorlatokra.

A világ vége. Azt az időszakot, mikor a nap és a föld teljes kibülése folytán a földön minden élet megszűnik, egy pár millió évvel előbbre helyezi a csábori szent, ahogy a környék népe nevezni szokta, mint a természettudósok. Szabadi Juliska, Szabadi Pál csábori (Pestm.) földmives 10 éves unokája, csupán két hetet ad még a földnek és lakóinak, de ezen két hét alatt föl kell épülni a kápolnának azon a helyen, hol neki Mária megjelent, különben a meghatározott terminusra elpusztul a világ. Ezelőtt körülbelül egy évvel kezdődtek a kis leány látomániai és azóta a csábori forrás valóságos bucsujáró helylyé lett. A legtávolabbi vidékekről százával vándorol a nép Pusztá-Csáborra, hogy a csodálatosnak hitt forrásnál ájtatoskodják és a leányka ruhája szelét esókolja. Eddig semmi intézkedést sem tett a hatóság, hogy a nyilván beteg gyermeket szakértő orvos vegye ápolás alá.

A fekete hegyek virága. Az olasz trónörökösnek Helén montenegrói fejedelemkisasszonynyal való eljegyzése szeptember 20-dikán fog megtörténni. A czár franciaországi látogatása után meglátogatja Monzában az olasz királyi párt s aztán Trieszten keresztül Cettinyébe utazik, hogy jelen legyen a jegyváltáson. Az új fejedelmi menyasszony Helén ötödik gyermeke a montenegrói fejedelemnek. Jelenleg huszonhárom és félesztendő és csodálatosan szép. Umberto király Velencében látta először a múlt évben s kinyilatkoztatta a fejedelemasszony előtt, hogy a kisasszony szépsége és bájossága egészen megbüvölte. Margaréta királynénak is nagyon megtetszett a fejedelmi leány s többször meghívta őt magához a fejedelemasszonynyal együtt. Feltűnt, hogy a tartózkodásáról ismert Umberto király, valahányszor csak elkísérte a hölgyeket a gondolájukhoz, karján vezette a fejedelemkisasszonyt s igen

élénken mulatott vele. Helén fejedelemkisasszony meglehetősen magas termetű, karsu, könnyed; a szemepárja fekete s pompás fekete haja van.

Lakadalmas világ. Nagy örömnappja volt múlt hét vasárnapján Castuának, a Fiume mellett, magas hegyen fekvő osztrák városnak. Egyszerre 24 párt esketett össze a róm. kath. lelkész, mivel a jámbor horvát nép, egy régi hagyománynak megfelelően évenként csak egy nap esküszik Castuában. Ez az érdekes szokás valószínűleg még a római időből származik. A tömeges esküvők délelőtt 11 órakor mentek végbe a szentegyházban; jelen volt az ünnepies szertartásnál nemesak a környék aprajagyja, hanem számos idegen is Fiuméből és Abbaziából. Délben és este nagy lakoma volt minden lakodalmas házban, s guzlicza mellett késő éjjeli órákig folyt a táncz.

A pálinka halottja. Nagy-Kikindán Tóth Sándor odaváló munkásember elvitte magával a lakodalomba hetedfél éves leánykáját és mivel ő élt-halt a pálinkaféléért, ráparancsolt a kis leányra, hogy igyék az is. A leányka vonakodott, mire a kegyetlen ember erővel töltötte a mérges folyadékot a kiesikébe. A leányka rosszul lett és haza kívánczolt, de Tóth a helyett, hogy hazavitte volna, újból itatta. Végre is a lakodalmas nép unszolására hazavitte, a mostoha anyja beletette a sutba és azzal visszament a mulatók közé, mintha minden rendben lett volna. Reggel, mikor a szülők kapatosan hazatértek, a kis leány kiszenvedett. A lelketlen apa most a börtönben várja büntetését.

Hármas szökés. Egy párisi fogházból egészen más és sokkal merészebb módon szökött meg a minap három veszélyes rab, mint nálunk a pestvidéki fogházból Affendákisz és Kázár. Pedig ez a fogház emeletmagasságu falakkal van körülveve. Azért egyszerűen kísérték a kapun, a következő módon. Az egyik az ablakredőket levette, mintha tisztitaná és estefelé valamit emberi alakhoz hasonlónak téve ágyába tette és betakarta a paplannal, ő pedig az ágy alá bujt. Mikor már csönd volt, nyöszörögni kezdett, hogy a börtönőr figyelmét magára vonja, ami sikerült is. Ez a csomag kulcsaival kinyitotta a börtönajtót és nyitva hagyva benthagyta a kulcsokat, odament az ágyhoz, föléje hajolt, hogy meggyőződjék, mi a baja a rabnak. Ebben a perczben a másik kettő hátulról megrohanta, mindenekelőtt betömte a száját, a redőzsinegekkel összekötözte kezét-lábát, levetette egyenruháját, kardját és az ágyfához kötözte, amiben már a harmadik is segített, úgy hogy az ő nem tudott kiabálni, sem mozdulni. Erre az egyik kényelmesen felhuzta az egyenruhát, oldalára kötötte a kardot és az ajtót jól bezárván, magához vette a kulcsosomót és úgy kísért ki kényelmesen „börtönőr“ képében a másik két rabot. A szerencsétlen börtönőrt csak reggel szabadították ki kényelmetlen helyzetéből. A szökevényeket persze, hogy keresik.

Halál játékból. Domahidán a falu első legénye, a pap kocsisa, egy 18 éves Pápai Pál nevű fiu szomorú véget ért. Tréfás kedvéről ismerték a Palit és szerette mindenki. A napokban a kútnál cizizált egy öreges eselédlnyával, a falu hamupipő-kéjével, de a kinek nem volt esodaereje széppé változni.

— Adj egy csókot Juczi, mert felkötöm magam.
A Juczi vidám habotára fakadt.

— No lássuk Pista?

És nézte is, amint a fiu bement az ólba, átvette a mestergerendán a kötőféket, nyakára illesztette a hurkot s egy padkára állott. Ott aztán addig viczánkolt, míg a padka felfordult. A tréfán jót mulatott a félmulya eselédlny s csak akkor rohant rémülten segítségért, mikor látta, hogy a próbakasztásnak fele sem tréfa. Mire a eselédek levágták a tréfálózó legényt, halott volt s az arca szederjes. A napokban temették.

Innen-onnan. Csodaszülött. Szeghegy, bácsmegyei községben Brand nevű szegény asszony borzalmas gyermeket hozott világra. Az ujszülöttnak, ki szerencsére csak három napig élt — három lába volt; kettő rendes helyen, a harmadik azonban elesenevészedve a hátából nőtt ki s ujjával hátrafelé állott. Ezenkívül a szörnyszülöttnak két teljesen kiképződött feje volt, melyek mintegy öt ezentiméternyire állottak egymástól. — **Csökönyös öngyilkos.** Ujvidéken a napokban egy uriasan öltözött öregember a Dunába ugrott, de a parton levőknek sikerült az öreget megmenteniök. A rendőrség letartóztatta az ismeretlent, aki előadta, hogy temesvári illetőségű és a felesége halálán való bánatában határozta el magát az öngyilkosságra. A személyazonosság megállapíthatása végett az öreget egyelőre a fogházban tartották, ahol az éjszaka folyamán az ajtósarok vasára akasztotta fel magát. A fogházór kora reggel már halva találta. — **Angyal-irtó.** Nagykomlóson Torontálban Kindl Amália oklevelés bába elhajtotta Reichard Borbálának, dús-gazdag ember leányának, magzatát és elásta udvarában. A leány haldoklik. A bábát a esendőrség letartóztatta. A vizsgálatkor udvarán husznál több elásott gyermeket fődöztek föl. Bevallotta, hogy évek óta folytatja üzelmeit a gazdag sváb községekben. Nagy rémületet kelt, hogy most sok leány titka kiderült.

A gazdaközönség hasznosan eselekszik, ha mag-szükséglete beszerzésénél a forrást nagyon is megfontolja. A tényleg megbízható fajazonos magvakat csak az olyan óriás forgalmu cézégknél, mint p. o Mauthnernél lehet beszerezni, mert az ilyen világ-cézégnek rengeteg nagy forgalma lehetővé teszi, hogy nagyon szerény haszonnal juttathassa a legmegbízhatóbb vetőmagot a gazdának.

Nyár végén.

Vége felé közeledik már a nyár. Ugy dél idején meg-meg próbálkoznak még a nap sugarai, hogy verejtéket szivjanak ki a mezők népének homlokából, de azután nekiiramodik egy hűvös légáramlat s úgy átszántogatja a légtengert, hogy az ember fia megborzong tőle. A költözködő madarak is ma-holnap gyülekeznek már hosszú tengeri utjokra; ember, állat, növény érzi az ősz közeledését. Még a fa lombkoronája teljes díszében van, de a levelek alsó lapja lassanként halványsárga színbe kezd öltözködni, s a mint egy-egy erősebb széláram megéri, lassan kavargva szálingózik le, hogy eltemetkezék a szürke föld rögei közé. És ez a szálingó levél kezdi meg azt a lassu temetkezést, amely majd a kemény tél idején éri el gyászpompáját. Az ellankadt természet nyár végei borongós hangulatát tükrözi vissza sikerült mai kis képünk, melyet a művész néhány tollvonással vetett oda.

Apróságok.

Furcsa himlőoltás. Texasban legutóbb nagy mértékben járványos volt a himlő. A hatóság kiadta a rendeletet, hogy mindenki késelem nélkül tartozik magát beoltani. A parasztnépség azonban kimondhatlan ellenszenvvel viseltetett e műtét iránt és sehogy sem akart a rendeletnek engedelmessé válni. A kormányzó erre egy század katonát és rendőrt rendelt a renitens falvakba, kik az orvosokat kísérték. A rendőrök falhoz szorították az eilentállókat, félig levetkőztették s az orvosok hamarosan három tüszurást alkalmaztak a karjaikra és eközben egy-egy katona mindegyik operálandónak a mellére — revolvert szegezett.

Gazdagság és szegénység. Az észak-amerikai egyesült államok nemzeti vagyonát az idő szerint körülbelül 76,000,000,000 dollárra becsülik. Ennek a vagyonnak több mint a fele, vagyis 40,000,000,000 dollár a köztársaság 4000 milliomosára esik, úgy, hogy a megmaradó részből az Egyesült-Államok minden lakosára fejenként átlag 400 dollár jut. 45 év előtt ennek az összegnek csak egy harmadrésze jutott átlag minden amerikai polgárra, amiből azt következtetik, hogy a milliomos osztály a többi osztályokat nem tette szegényebbé. Az amerikai milliomosok csak kivették részüket a nemzeti vagyonból, amelynek az előteremtéséhez ők járultak hozzá a legnagyobb mértékben.

Óriási lakodalmi csokor. Valóságos kolosszus volt az a csokor, melyet Beresford Vilmosné ajándékozott unokahugának: Vanderbilt kisasszonynak, abból az alkalomból, hogy ez menyegzőjét ünnepelte Marlborough hercezzel. Négy méter volt az átmérője és két erős ember vitte a lakodalmi menet előtt. A csokrot a bleinheimi virágkertben készítették és Liverpoolon át New-Yorkba való szállítása 1500 frtba került.

GAZDASÁGI DOLGOK.

A budapesti vásáresarnokok.

Már csak egy-két hónap és Budapesten az eddig szokásos heti vásárokat végleg beszüntetik s ezek helyett átadják a forgalomnak az ujonnan épült vásáresarnokokat, melyek az előbbieneket pótolni fogják. Eddig a budapesti háziasszonynak az élelmi szereket külön piaczkon kellett beszerezni; az egyik piacon vehetett baromfit és tojást, a másikon zöldséget s gyümölcsöt, a húst ismét egy harmadik helyen kellett bevásárolnia s ha véletlenül halra volt szüksége, azt megint csak egy jó távol eső, külön piacon kaphatta meg. Ezek az állapotok a vásáresarnokok megnyitásával meg fognak szüni, mert a vásáresarnokok olyformán lesznek berendezve, hogy azokban mindenféle élelmi cikket a napnak bármely szakában beszerezhet a fogyasztó közönség; egyik részében a esarnokoknak húst, a másodikkban baromfit és tojást, egy harmadikkban zöldséget és gyümölcsöt, ismét egy másikkban halakat s így tovább minden élelmi cikket a esarnok egy külön osztályában fog lehetni beszerezni, a mi ugy a vevő mint az eladónak csak előnyére válhatik. Az elárúsítók mindegyike egy-egy külön fülkét bérel egy meghatározott árért s ott árulja portékáját.

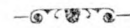
De hát azt kérdezhethetnek a vidéki olvasóink, mi haszna van ebből az intézményből a vidéki gazdaközönségnek? Lesz belőle hasznuk azoknak is, mert a vásáresarnokokban hatósági felügyelet alatt álló közvetítők lesznek alkalmazva, a kik az élelmiszerek bevásárlását egyenesen a gazdáktól közvetítik. A termelő gazdák ezeknek a közvetítőknek révén küldhetik majd be eladó portékájukat, akik vevőt szereznek azoknak. Nem tagadható azonban, hogy az értékesítés e módjának is vannak hátrányai, mert megtörténhetik, hogy bizonyos időszakokban egy és ugyanazon élelmiszerekből tulságos sokat küldenek majd fel a termelők, ami azután az áru kelendőségét veszélyezteti, sőt ha az könnyen romlandó, értékesítését is lehetetlenné teszi.

Hogy ilyen baj ne érhesse a termelőket, az országos magyar gazdasági egyesület megalakította a „magyar vásáresarnok ellátók szövetségét”, melynek célja az, hogy mint hatósági közvetítő a termelőket közvetlen összeköttetésbe hozza a vevőkkel, nekik a szükséges utbaigazítást megadja arra nézve, hogy mikor van valamely terménynek legnagyobb kereslete, tehát legjobb ára is, megismertesse a gazdával az eladásnál, az élelmiszerek csomagolásánál s szállításánál divó szokásokat és módokat stb.

A vásáresarnok ellátók szövetségének mindenki tagja lehet, aki legalább egy üzletrészt jegyez, amelynek ára 50 frt. Ez azután feljogosítja arra, hogy terményeit eladás céljából a szövetségnek

felküldje, amely annak vevőt szerez s egy esekély közvetítési díj levonásával a termelőnek az árral beszámol. A termelőnek nem kell vesződnie az eladással, mert ezt a szövetség végzi, a melyben annyival inkább megbizhatik, mert hatósági felügyelet alatt áll, amely ellenőrzi működését. Ezenfelül a szövetség tagja még az üzleti haszonban is részesedik, üzletrészeinek számarányában.

Már eddig is számos tagja van a szövetségnek s bizonyos, hogy rövid idő alatt a középbirtokosok nagy számban fognak tagokul belépni. A kisgazdának egymagában persze nem igen fizetné ki magát a belépés, mert az üzletrészvény ára az ő viszonyaihoz képest elég nagy. De ezen is lehet segíteni oly módon, hogy több kisgazda, kiknek nemesebb fajta szőlőjük vagy gyümölcsőjük van, vagy pedig a kik sok baromfit tenyésztnek, összeállanak s egyikük nevén belépnek a szövetség tagjai sorába. Ily módon nemesak hogy előnyösebben értékesíthetnék terményeiket mint eddig, de még befizetett tőkéjük után is némi hasznót is látnának. Jó volna, ha a mondottak felett azok, a kiknek módjukban állana a szövetségbe belépni, gondolkoznának. Aki részletesebben óhajt tájékozódni a dologról, az forduljon a magyar gazdák vásáresarnok ellátók szövetségéhez (Budapest, Köztelek), ez majd az alapszabályokat s egyéb tudnivalókat megküldi.

Az emdeni lud.

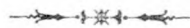
Baromfikiállításainkon sokszor van alkalmunk egy gyönyörű ludfajtában gyönyörködhetni, amelynek egyedei óriási testükkel s szép tollazatukkal méltó feltűnést keltenek. Ezt a nagytestű ludfajt az *emdeni* név alatt ismerik. Olvasóink közül sokan fordultak már hozzánk azzal a kéréssel, hogy mutassuk be képből ezt a ludfajt s írjuk meg róla a szükséges tudnivalókat. Ezen kívánságot teljesítve, alábbiakban adjuk e ludak rövid ismertetését.

Az emdeni lud hazája keleti Friesland a honnan angol tenyésztők hozták Angolországba. Hazájában ez a ludfajta nem valami tulságos nagy, de az állattenyésztés nagy mesterei, az angolok, annyira nemesítették és javították, hogy ma ugy testnagyságra, mint tollhozamra és egyéb kiváló tulajdonokra nézve vele egy ludfajta sem állja ki a versenyt. Az emdeni lud fő fajjellege, hogy tollainak színét megváltoztatja. A fiatal libák pelyhe a kikelés után hamvas s csak kevéssé fehéres. A tollasodás bekövetkeztekar a ludak testén fejlődő tollak hattyuszürke színt nyernek, míg a gunarak tollazata többnyire fehér, néha fehér és sürke színvegyületű. A második vedléskor ugy a gunarak, mint a tojók hófehér tollazatot kapnak. E ludfajta kivált hattyuszürű állása, hosszú nyaka, vörössárga nagy csőre s gazdag tollazata által tűnik ki.

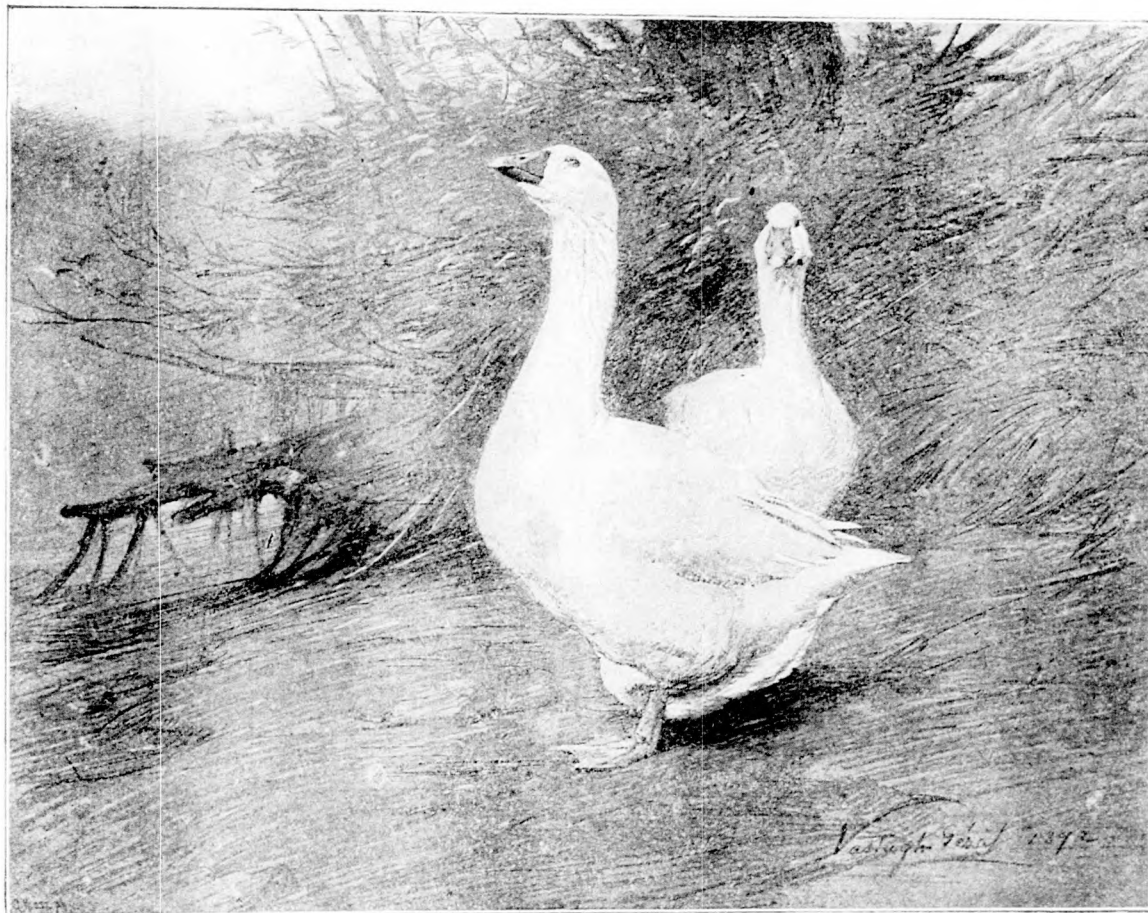
Az emdeni lud termékenysége csak harmadik életévében fejlődik ki, ennél a kornál fiatalabb álla-

tok ritkán vagy csak keveset tojnak. A kifejlődött tojók évi tojáshozama 30 és 50 darab között ingadozik, egy-egy tojás sulya 200, sőt nem ritkán 250 grammot is kitesz. Az emdeni lud tojásait igen gyakran pulykák és tyukok, különösen a nagytestű kochin- és brahma-tyukokkal szokták kiköltetni. A tojások kikelése 30 napig tart. A kikelt libák igen gyorsan fejlődnek, hat hónapos korukban nem ritkák közöttük a 7—8 kilogramm sulyuak. Felnevelésük épen úgy történik, mint a közönséges ludaké, de csak az esetben érik el a teljes kifejléttséget, ha folytonosan elegendő viz áll rendelkezésükre; ennek hiányában az emdeni lud nem tud teljesen kifejlődni s elesenevészesedik.

A mai képünkön bemutatott emdeni gunár és tojó a jóhírnevű Beiwinkler-féle hatvani fajbaromfi-tenyésztéséből valók, a hol azokat természet után Vastagh Géza kitűnő festőművésznk rajzolta le. A lerajzoláskor a gunár teljes magassága a földtől a fej tetejéig 90 centiméter volt, sulyban pedig 12 kilogrammot nyomott.

Hernyók és más férgek elűzése a gyümölcsfákról. Hat liter vizben fél font szappanalját, fél font szódát, egy-egy fél font dohányt kell megfőzni és főzés után még hat liter vízzel feleereszteni. Kézi fecskendő segélyével aztán be kell fecskendezni a her-

Az emdeni lud.

A másfél éves emdeni ludak 10—13 kilo sulyra is felhizlalhatók. Az angolok 16 kilora is felhizlalják s e suly minden esetre fokozza a gazdának az ezen tenyésztési ágból eredő jövedelmét.

Mindannyian tudjuk, hogy a ludtenyésztésnél csak a toll és hushozam jöhet tekintetbe, mert a ludtojás kereskedelmi árucikk tárgyát nem képezi; miután pedig az emdeni lud úgy toll- mint hushozam dolgában fölötte áll valamennyi eddig tenyésztett ludfajtának, kívánatos, hogy az emdeni lud tenyésztését hazánkban is mihamarább felkarolják, de természetesen csak ott, hol a tenyésztéséhez szükséges feltételek — első sorban elegendő mennyiségű viz — nem hiányoznak.

nyófészkeket. Ha csak egy cseppje e folyadékknak éri a hernyót, az okvetlenül elpusztul. Ha a fákon levéltetvek mutatkoznak, ezek ellenében is hasonlóan kell eljárni.

A vakond elűzése a kertiagyakból. E czélra a petroleumot ajánlják olyformán, hogy a vakondtúrásokba karó segélyével lyukat csinálnak és ebbe egy kevés petroleumot öntenek, mire a lyukat ismét betömik. A petroleumszag elüzi az ágyból a vakondot, de el nem pusztítja. Így ez a legjobb mód, mert máskülönb a vakond igen hasznos állat, melyet kár volna megölni, csak éppen el kell riasztani az olyan helyekről, hol kárt tesz turkálásával.

Az ezredév ünnepe.

A Mátyás templom felszentelése.

Nagy Boldogasszony napján nagy ünnepély között szentelték fel Magyarország védőasszonyának, a Boldogasszonynak tiszteletére épített budavári Mátyás templomot, melyet olvasóinknak képen is bemutatunk. Alig van nemzetnek műalkotása, melyhez nevezetesebb történeti mozzanatok fűződnek, mint a Mátyás templomhoz. Hosszu évszázadok vihara tört meg e szentegyház büszke tornyain, melynek építését még Szent István az első magyar király kezdte meg, ki a keresztyén hitre való áttérés után a Nagy Boldogasszonyt választotta Magyarország védő asszonyának. A krónika folyamán Nagy Lajos, IV. Béla, majd igazságos Mátyás folytatta rajta a javítás és újjáalakítás százados munkáját. Mindannyian a legjelentősebb nemzeti ünnepélyek színhelyévé tették azt, de szeretetének jeleivel leginkább elhalmozta Hollós Mátyás a magyar nép örök emlékü fejedelme. Királyvá választása után itt esküdött össze Katalinnal, majd Beatrixszel, s azonfelül védő asszonyunk templomát nemesak egészen újjá építette de folyton gazdagította és díszítette is. Innen származik az, hogy Boldogasszony templomát a nép Mátyás királyról nevezte el. 1541-ben, a török hódoltság idejében a Mátyás templomból meesetett s 145 esztendeig volt az mignem Budavár visszafoglalása után a félhold ismét letűnt karsu tornyairól. Azóta a templom ismét színhelyévé vált a nemzeti eseményeknek. Itt koronázták meg I. Ferencz József királyt és itt szentelte fel az ország hercegprimása 1869-ben az új honvédség első zászlaját. Korunkra jutott a feladat, hogy dicső emlékeinknek ezt a zálogát ismét teljesen karba hozzuk, s az újjáépítés munkálata 20 év alatt az ezredéves ünnepélyre el is készült. Ma ismét teljes díszben s büszkén tekintenek szét Budavárából a Mátyás templom tornyai, amelyek annyi évszázadnak viharával dacoltak s a magyar nemzet oly fényes korszakaira tekinthetnek vissza. Örömmel telik meg mindnyájunk szíve, midőn az ódon templomot az ősi emlékek s az ujkori művészet fényében égne emelkedni látjuk s kérjük Istent, hogy különös gondviselésének e tanubizonyosságát óvja meg minden balsorstól ezután is.

A felszentelés ünnepélye a következőleg ment végbe:

Pontban 8 órakor érkezett meg Vaszary Kolos bíboros hercegprimás pompás díszfogatán a felszentelendő templomhoz s utközben mindenfelé élénken üdvözölték az egybegyültek. Kivüle Hetyei kanonok ült a díszhintóban és a hercegprimás vele ment a sekrestyébe, ahol az egybegyült papság fogadta. A hercegprimás mindjárt fel is öltötte ruháját és meg kezdte a szertartást.

A közönség köréből nem bocsátottak be senkit

a templomba. Nyolcz óra után kivonult a papság is bezárták az ajtókat és menetté formálódva, háromszor körüljárták a templomot. A főkapunál mindannyiszor bekopogtattak az üdvözítő nevében.

Elöl vitték a lorettói kápolnából leszedett ereklyéket, így: Szent László, Domonkos, Margit, Szent Adalbert, István keresztelője és egyéb ereklyéket.

Harmadszori kopogtatásra megnyílt a főkapu és szoltárok zengve, bevonult a papság a templomba. Azután újból elzárták a főkaput.

Az ének befejezte után keresztalakban felhíntették a szentelt hamut a hajó közepén, amelybe a hercegprimás az Isten ígését hirdető görög betűket irta pásterbotjával. Majd körüljárták a templom belsejét, s annak falait a hercegprimás szentelt vízzel megszentelte; tizenkét helyen pedig, az apostolok emlékére a falban elhelyezett gyertyatartókat olajjal kenté meg, mire a gyertyákat is meggyújtották.

Erre megkezdődött az oltárszentelés. A főoltárt Vaszary Kolos bíboros hercegprimás, a Szent-László és Kereszt-oltárt Jung püspök, a Szent-Háromság- és Szent-Imre oltárt Boltizár püspök szentelte meg. A szertartások alatt a főegyházi férfiak egyházi zenedarabokat adott elő.

Az oltárszentelés után megnyíltak a templom kapui, a közönség számára is. A főbejárattól a szentélyig a koronaörség állott sorfalat s a hajó első padsoraiban foglaltak helyet: Gerlóczy Károly és Márkus József polgármesterek, magyar díszben, számos fővárosi bizottsági taggal, a tulsó oldalon a helyőrség törzs- és főtisztjei, a szentély padsoraiban Lobkovitz Rudolf herceg hadtestparancsnokkal a tábornoki kar, Perczel Dezső belügyminiszter és mások. Ezalatt a szürke nénék az oltárokat leterítették, s ellátták a szükségeseikkel, mire megkezdődött az ünnepi nagymise, amelyen Vaszary Kolos bíboros hercegprimás pontifikált s a mely 11 órakor végződött, amikor a hercegprimás palotájába hajtatott. A közönség azután nagy tömegekben vonult a gyönyörű templomba.

A czár ajándéka.

II. Miklós orosz czár Rákóczy György fejedelemnek az ezredéves kiállításon látható kardját, mely az orosz udvari muzeum tulajdona volt, odaajándékozta a magyar nemzetnek. Ebben az adományozásban nemesak az öröndetes, hogy egy nagybecsű nemzeti ereklye kezeinkhez került, hanem kellemesen érinthet bennünket ez a figyelem azért is, mert a jólelkű fiatal czár irántunk való rokonszenvének bizonyítéka. Politikai fontosságot tulajdonítanak ennek az udvariasságnak azért, mert megelőzte a czár bécsi látogatását, amely látogatásnak most már kedvező kimenetelét várják.

Tűzoltók ünnepélye.

A mult hét első napjain folyt le az ország minden részéből Budapesten összegyűlt tűzoltók ünnepélye. Az ünnepélyek sorozata melyben 204 tűzoltó egyesület vett részt, nagy felvonulással kezdődött és e hó 17-én a tűzoltói kongresszussal fejeződött be. Időközben a derék tűzoltó-testületek össze is mérköztek s komoly kiképzettségükről tanubizonyságot szolgáltatottak. A kongresszuson többek között az egyenruházatra nézve azt határozták, hogy minden felesleges díszet küszöböljenek ki a tűzoltók, de magyar jellege legyen az egyenruhának. Az összes váll-zsinór és jelzőzsinór, mely az egyenruhákat drágítja, maradjon el, s e helyett magyaros zsinórzat díszítse az egyenruhát. Az eddigi főparancsnok aranyzsinór helyett érje be három rózsával, az alparancsnok kettővel s a szakasparancsnok egygyel. A csapatokat 32 emberből alakítsák meg s az altisztek az őrnesterek, esővezetők, ügyelők közül álljanak.

A tűzoltó-testületek között végbement verseny eredménye a következő: A király-díjat a szabadkai önkéntes tűzoltó egyesület, a négykerekű mozdonyfecskendő gyorszerelésénél az első díjat a váci, a másodikat a székesfehérvári önkéntes tűzoltó egyesület nyerte, elismerő oklevelet kapott a Ganz-gyár tűzoltó testülete. A négykerekű mozdonyfecskendő iskolaszerelésénél az első díjat a nyiregy-

házai, a második díjat a szegedi, elismerő okmányt nyert az alesi önkéntes tűzoltó testület. Kétkerekű mozdonyfecskendő gyorszerelésénél első díjat a topolyai, második díjat a tordai, elismerő oklevelet a gödöllői önkéntes tűzoltók kaptak. A kétkerekű mozdonyfecskendő iskolaszereléséért az első díjat a gödöllői elismerő oklevelet az ó-kanizsai tűzoltók, a gyorszereléséért első díjat a veszprémi, díszokmányt a temesgyarmati tűzoltók nyertek. Az iskolamászásért az első díjat az alesi, a második díjat a törökszentmiklósi, elismerő oklevelet a szabadkai önkéntes tűzoltó testület nyerte. Gyorsmászásért az első díjat Peck István, a második díjat Székely János

budapesti, díszoklevelet Szmecena István budapesti és Koner Mihály Ganz-gyári önkéntes tűzoltók; a kötélen való leereszkedésnél az első díjat a szegedi, a másodikat az egri, elismerő oklevelet a kolozsvári önkéntes tűzoltó egyesület; a ponyvába való ugrásért első díjat tordai, kolozsvári a második, Szigeti István elismerő oklevelet, Klein budapesti önkéntes tűzoltó nyerte.

Országos dalosünnepély.

Mint már megírtuk, Magyarország dalosai is megünnepelték az ezredévet e hó 15. és 16. napján tartott országos dalosünnepélylyel, melyre mintegy ezeröttszáz főnyi dalosereg jött össze a fővárosban. A dalegyesületek versenye szombaton ment végbe tenger közönség jelenlétében. Valamennyi versenyző egyesület (összesen 26) kitétt magáért s a hallgatóknak igazi gyönyörűséget szerzett. Legjobban tetszett az egri daloskör és a szegvárdi dalárda, de a debreczeni dalegyesület, a kecskeméti dalárda és a rimaszombati daloskör sem kevésbé érdemelték ki a közönség zajos tetszésnyilvánítását. Általában az összes versenyző dalegyletekről csakis az őszinte dicséret hangján lehet megemlékezni. Vasárnap a dalegyletek összhangversenyt rendeztek, melyen Zimay László millenniumi dalosindulója aratta a legnagyobb tetszést.

A Mátya-templom.

Hatsék M. fénykép-felvétele.

Katholikus egyletek országos kongresszusa.

Az ország katolikus egyesületei e hó 17-én tartották meg kongresszusukat, melyen hitbeli dolgokkal, a vallás és hitbuzgalom ápolásának módjával foglalkoztak. A kongresszust, melyen gróf Eszterházy Miklós Mórész elnökölt, nagy ünnepi istentisztelet előzte meg a Mátya-templomban. A megalakulás után a római pápához és királyunk Ő Felségéhez hódoló táviratokat intéztek.

Czipéskongresszus.

Az ezredévi kongresszusok alkalmából a czipészek is életjelt adtak magukról. Mintegy ötszáz

cipész- és eszmiadiaiparos gyűlt össze a fővárosban az újvárosháza dísztermében megtartott cipész-kongresszusra.

Horváth János dr. a kongresszust megnyitván, a szövetkezetek, az országos cipész-szövetség és az ipar-oktatás szükségességét bizonyította. Elmondta, hogy Magyarországon 59,730 cipész- és eszmiadiamester van, mely még 1880-ban csak 52,952 volt. Igen szomorú világot vet a cipészipar állására, hogy csak Amerikából 7.097,000 frt ára cipőt hoznak be egy esztendőben Magyarországra. Ezzel szemben a kivitel 966,000 frt értékű. A bőrbehozzal 1894-ben 14.000,000 volt, a kivitel csak 4.000,000. 1890-ben Magyarországon volt 27 bőrgyár, Ausztriában pedig 215 bőrgyár és 17 bőrfestő ezég.

A kongresszus a külföldi versenynyel szemben a cipészipart csak az önálló vámterülettel tartja megvédhetőnek. A gyári iparral szemben való védelem módját pedig a cipésziparosok szövetkezésében jelöli ki.

A kiállítás vendégei.

A bécsi szabadelvűek mult héten látogatták meg kiállításunkat, ahol a budapesti szabadelvűekkel testvéri barátkozás között töltötték el néhány napot. A monarchia két felének liberálisai sokat koczintottak és sokat ittak egymás egészségére, mignem a bécsiek kitosztovván magukat, szépen haza ballagának, a legjobb emlékeket vivén magukkal az előzékeny vendéglátásról.

A csángók. A Moldovában lakó csángók, a kik távol a hazától is érdeklődnek a magyarországi események iránt, szintén tömegesen meglátogatják az ezredéves kiállítást. Az első csoport, mintegy ötven csángó augusztus 19-én érkezik Budapestre, ahol a kiállítás igazgatósága remélhetően a hazához való ragaszkodásukért megillető vendégszeretettel fogadja őket. Később még több csángó látogatja meg a kiállítást s ezeket szintén ünnepiesen fogadják.

Munkások. A magyar államvasutak igazgatósága az államvasuti gépgyárak 2500 munkásának engedélyezett ingyen utazási jegyet. Ezek kisebb csoportokra osztva jönnek a fővárosba a kiállításra, melynek igazgatósága a népszállásokban fogja őket elhelyezni és olesó élelmezésükről váltott jegyfüzetek alapján gondoskodik.

Tanítók. Trencsénmegyéből e hónap 23-ára nagyobb szabású felrándulást jelentettek be. A bejelentés szerint Trencsénmegyéből Kosztka Mihály tanfelügyelő vezetése mellett mintegy 200 tanító, tanítónő és ovónő jön a fővárosba a kiállítás tanulmányozása végett s magukkal hoznak mintegy 200—250 tótajku iskolásgyermeket is.

Földművesek. A vág-sellye-pattai járásból 500 tót földműves rukkolt be a kiállításra; Csemnitzky Géza főszolgabíró volt a fővezérük, Cseh János moconoki jegyző meg a többi nótárius a gondviselőjük. Tetszett a nyitramegyei atyafiaknak minden nagyon, de a legjobban tetszett, hogy a barakkokban olyan nagyszonyok, mint a Hieronyminé meg a Herrich Károlyné szolgálják ki őket, mikor aztán Ballay Lajos miniszteri titkár, az ő földijük, 6 hordó sört üttetett csapra és szivarokkal traktálta meg őket, lelkesedésük olyan magas fokra hágott, hogy rögtön kikiáltották Ballayt képviselő-jelöltjüknek.

MULATTATÓ.

Szent István napján.

Hozzád fordul nemzeded,
Magyarok királya!
Sóhajtozza nevedet:
Tekints le reája.

Vérünk romlott, ernyedett,
Engedett a bűnnek.
Ha szólt intő szellemed,
Befogtuk fülünket.

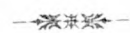
Bujtogatók szavára
Fiára tört atyja.
Százszor keltünk esatára
Rokon vért szomjazva.

Rabok lettünk, magunktól,
Hizelgő bókokra,
Örökös szent jogokról
Örökre lemondva.

Azt, a ki a szabadság
Igójét hirdette:
Vérei megtagadták,
Hona kivetette.

Bünbocsánat nincs is tán
Oly sokat vétettünk!
Imádkozzál Szent István
Istennél érettünk!

Lakatos Sándor.

Nyáralás.

Minthogy mostanában divat a hirlapokban fürdő meg nyaraló helyekről írni, én is kötelességemnek tartom, hogy nyaralási élményeimről a „Független Ujság” olvasóinak számot adjak. Nem jártam ugyan sem Abbáziában sem Schmekszen, hanem csak a jó Pusztá-Borz községében vettem ki horgonyomat a kánikula alatt, de meg vagyok győződve, hogy ezt az eddig csak kevésbé vagy egyáltalában nem ismert helyet leírásom után a közönség egyszerre fel fogja kapni s a jövő évben már divat lesz Pusztá-Borzon nyaralni. — Most már kellőleg fölkelvén a szives olvasók érdeklődését, áttérek a leírásra.

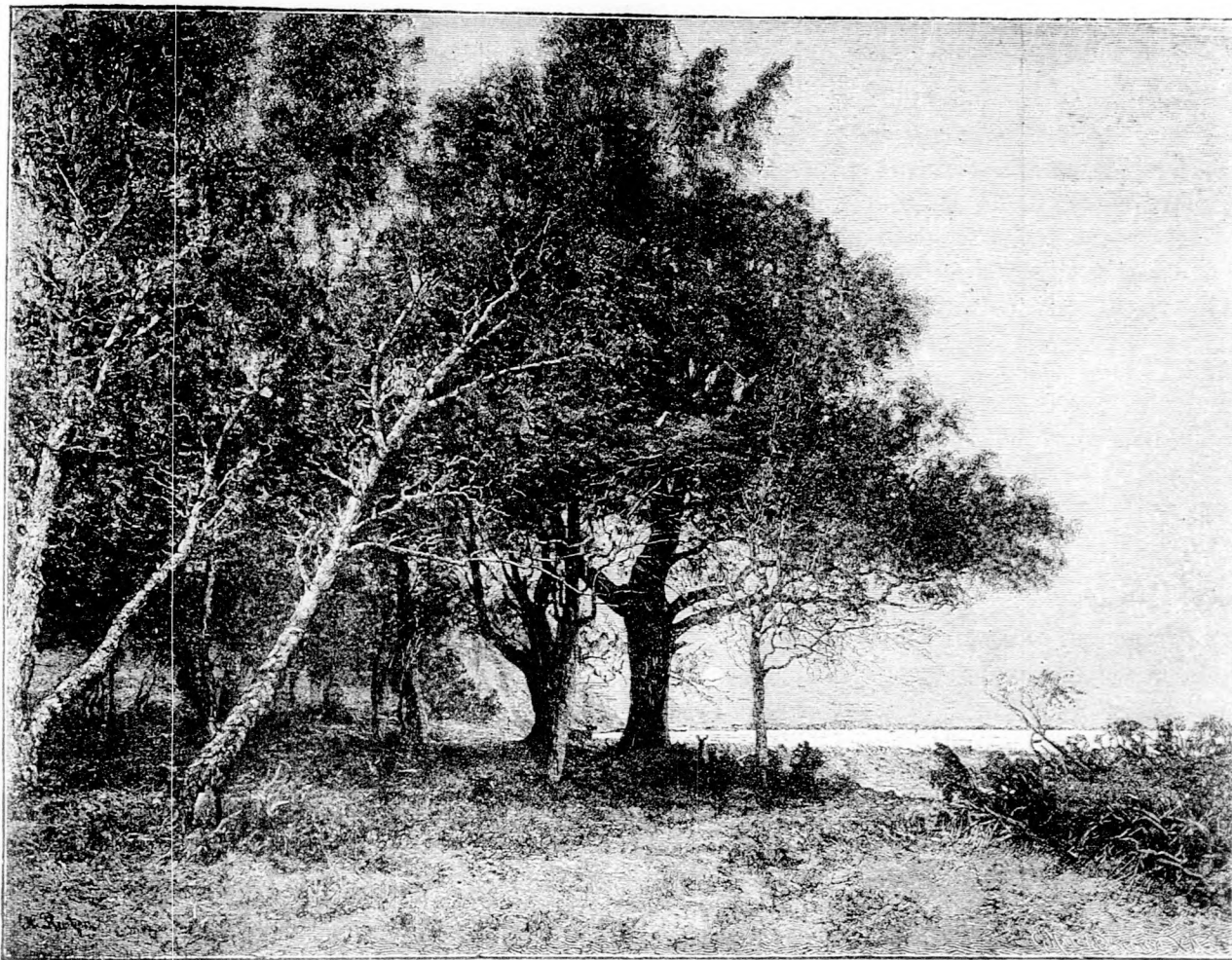
Földrajzi viszonyok. Pusztá-Borz a nagy magyar Alföldön fekszik s részint síkság, részint pedig lapály; hegyeit — melyek örökös hóval fedvék —

még nem fedezték föl. — Főfolyója a Berettyó; mélységét még nem sikerült ugyan megállapítanom, de vize a pusztaborzi benszülöttek állítása szerint helyenként csaknem bokáig ér. E folyó igen vizgazdag s nyár derekán is ritkán szárad ki. Vízében a legizletesebb halak, mint fogas, ponty, pisztráng stb. nem található; ellenben békák, varangyok nagy számban vannak, sőt egy ízben majdnem egy eleven rák nyomára jöttem.

Enyhe éghajlata a föld buja termékenységét idézi elő, úgyhogy itt terem a legszebb csicsóka, burgonya, kukorica, tök. Azonkívül található itt

ki tudják mutatni őseiket, akik annak idején a Vörös tengeren jöttek keresztül.

Kereskedelem. Pusztaborz legjelentékenyebb kereskedői háza „Jónás és neje“ czég. Jónás ur fiatal korában a böleseletre adta magát s Diogenest választotta mintaképül. Mint ez, úgy ő is magával hordozta minden vagyonát, még pedig hordóalaku batyuban, a hátán. Így vándorolt tanyáról tanyára s mint szenvedélyes zenekedvelő egy sajátságos, de igen egyszerű hangszeren játszott. Ezzel rendkívül nagy népszerűségre tett szert, mindenki ismerte a környéken s bizalmasan csak „füttyölős zsidónak“

Nyár végén.

pompás déli gyümölcsök, mint narancs, citrom, füge stb., ezeket azonban Olaszországból hozzák. Igen változatos az állatvilág is és különösen gazdag háziállatokban; megtermett patkányok és egerek, legyek és szunyogok nagy számmal vannak itt s rendkívül ragaszkodnak az emberekhez.

Pusztaborznak nincsenek erdei s a bennök tanyázó nemes vadra nagy vadászatokat szoktak rendezni. Vadászat alkalmával sohasem történik szerencsétlenség, mert egész Borzon nincsenek löfegyverek s azokat is megtöltetlenül otthon hagyják.

Népesség. A lakosság részint benszülöttekből, részint bevándorlottakból áll; ez utóbbiakat itt „bérilőknek“ nevezik s valamennyien nemesek, mivel

hiáltak. Jónás ur néhány év előtt Borzon kereskedői házat alapított s végleg itt telepedett meg. Utazási szenvedélye azonban most is gyakran erőt vesz rajta s akkor — mint hajdanában — utrakél s ismét tanyáról-tanyára jár. Távollétében czégtársa, a felesége viszi az üzletet. — Minthogy soraimat nem akarom hosszúra nyújtani, Pusztaborznak többi kereskedőiről hallgatnom kell, kitéve magamat annak a veszélynek, hogy a mellőzésért magamra vonom haragjukat. Megnyugtatósomra szolgál azonban, hogy a „Jónás és neje“ czégen kívül több kereskedő itt egyáltalában nincsen s valamenyi sokkal jelentéktelenebb nála.

Kormányforma. Pusztaborz korlátlan köztársas-

ság, mely a francia-köztársaságtól abban különbözik, hogy két elnöke van, kiket „bérloknek“ neveznek. Miniszterek: Számtartó, Kasznár, Irnök, Pusztagazda; tárczanélküli miniszter a Kutvás, aki rendkívül költői lelkületű férfiú: ugyanis egész éjen át a szabadban sétál, csodálván a halvány holdat és a ragyogó csillagokat. Az embereket kerüli s éjjeli sétáiban csak legmeghittebbjei kísérik, nevezetesen: Csákó, Darázs, Burkus stb.

Közbiztosság. A közbiztosság magas fokon áll és mi kívánni valót sem hagy hátra. Bebizonyodott dolog, hogyha a legnépesebb helyen, ahol naponkint 2—3 ember is megfordul, akármilyen értéktelen holmit leteszünk, nincs rá eset, hogy azt valaki elvigye, ha az ember jól vigyáz rá. Ez a büntetőtörvénykönyv szigorúságának köszönhető. Az itteni törvény ugyanis nem tiltja a lopást, de ha valakit tetten érnek, mindjárt első alkalommal a legkimételetlenebb büntetés éri, t. i. elveszik tőle a lopott holmit — minden kárpótlás nélkül.

Közoktatás. A német-francia háború után Moltke tábornok azt mondta, hogy nem ő, hanem a német tanítók verték meg a francziákat. Ezzel azt értette, hogy valamely ország jóléte és ereje a népnevelőktől a tanítóktól függ. Borzon is így vélekednek s folyton újabb és újabb áldozatokat hoznak a tanügyért. A közoktatás élére nem pártfogolt, de tudatlan, hanem arra való érdemes férfiakat állítanak. Legékebben szóló példa erre a jelenlegi közoktatási miniszter, Ködmön ur, okleveles tanító. Ő mint egyszerű segédtanító jött Pusztá-Borzra s tevékenységével és szakképzettségével csakhamar magára vonta a figyelmet. Osztálytanító, aligazgató, majd igazgató és főigazgató lett, végül pedig közoktatásügyi miniszter. Jelenlegi magas állása azonban nem gátolja abban, hogy az elemi iskolában is ő tanítson, mivel Borzon más tanító nincsen s a többiek különben sem értik úgy mint ő, a hasznosat a kellellessel összekötni. Ő ugyanis a tanítás idejére a gyermekeket a „vigyázóra“ bizza: ez a hasznos; ő pedig azalatt alszik: ez a kellemes.

Nevezetességek. Borz nevezetességei közül ez alkalommal csak egyről tesztek említést s ez a borzicsodakut. Ennek a vize csodálatos gyógyhatású. Ha akármilyen sebet e kut vizével megmosnak, azonnal begyógyul: ha a vak ember megnedvesíti vele szemét, azonnal lát; ha a sánta megfürdik benne, rögtön egyenesen és mankó nélkül jár. Csak az kár, hogy a kutban eddig még sohasem volt víz.

Nyaralási költségek. Pusztá-Borzot az is előnyösen különbözteti meg akár Abbáziától, akár Balaton-Füredtől, hogy sokkal olcsóbb amazoknál. Ennek köszönhető, hogy sok megtakarított pénzt visszahozhattam volna, ha esetleg magammal viszem. Hoztam azonban így is magammal olyan egészséges, piros színt, amiért akármelyik fürdőző megirigyelhetne. E számtalan előnyöknél fogva a pusztaborzi nyaraló helyet olvasóinknak is melegen figyelmükbe ajánljuk.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Thessalíai Panajott S. urnak. B. levelét megkaptuk, de abban ez alkalommal sem volt meg a pontos czim. Mi már kétszer elküldöttük a kért lapokat; első ízben vissza érkezett, mert a czimzett ismeretlen, másodsor azonban nem jött már vissza, e szerint tehát a postán maradt el a lap. Különben egyszer értesítettük már e rovatban.

Sz. N. Szendrő, **Ny. Gy.** Tacsó, **W. A.** Szolnok, **M. J.** Kisujszállás. Sorsjegyeik nem huzattak ki.

Zimony F. és **Kallenberger A.** urnak. Nem nyert. Az „Uj Magyar Mercure“ hozza valamennyi sorsjegynek a huzását. Kiadóhivatal: Kövály Ármán, Kossuth-Lajos-utca 4. Előfizetés egy évre 2 frt.

Törzsök Antal urnak. Ha tévedés történt a tudósításban, tessék megírni, mikor? s mi utána nézünk. Tévedni emberi dolog.

Buday Ferencz urnak. A fogyasztási adót kötelesek megfizetni. Saját használatukra nem hozhatnak be szeszes italt a fogyasztási adó lefizetése nélkül, s még ha saját termésüket fogyasztják is, minden hektoliter után 3 frt fogyasztási adót tartoznak fizetni, vett bor után 4 frt 50 krt.

Batsa Miklós urnak. A Magyar Házi Kinestár szerkesztésébe mi nem folyunk be, s így nem is adhatunk felvilágosítást, miért nem küldik önnek a lapot. Ugy tudjuk különben, hogy ezen lap az utolsó időben nem jelent meg a rendes időben, s bizonyára ez az oka, hogy a lapot nem kapja meg.

Novák W. urnak. Ha a sorsjegy felülbélyegezve van, akkor Bécsben, ha bélyegtelen, akkor Konstantinápolyban válthatók be névértékben.

Bakacsy József urnak. A szóban levő Bazilika sorsjegy csak 6 frtot nyert, ami a legkisebb nyerelemény; tehát a kifizetés helyesen történt.

M. J. Pa.-Szt.-Lőrincz, **M. F.** Vác, **M. Gy.** A.-Lepeczke, **K. F.** Gieze. Sorsjegyeiket nem huzták ki.

Sziklai György urnak. A szökött katona elfogásáért 24 frt jutalom illeti meg. Ezt az összeget megkaphatja a 37. ezred parancsnokságától, ha ide a csendőrség által kiállítandó tényvázlatot küld be, amely az elfogás tényét igazolja.

Karikás János bácsi üdvözlését küldi az iránta érdeklődőknek s igéri, hogy elbeszélését, — melyet sajnos balesete következtében szakított félbe, — rövidesen folytatni fogja.

Kovács Dávid Mikófalva. 1. Ha a szóban forgó ut már legalább 30 év óta használtatik mint ilyen s ezt hitelesen be tudja bizonyítani, akkor az ut további használatát a hatóság útján követelheti, ellenkező esetben, vagyis ha az utat 30 év óta még nem használják megszakítás nélkül, akkor a főszolgabíró másodfoku ítélete jogerős s ez ellen hasztalan fellebbezne. — 2. A szőlőőr mikénti tartása felett az 1894. évi mezőrendőrségről szóló törvény

határoz. Az idevágó intézkedések végrehajtását a községelöljáróság tartozik ellenőrizni, tehát ott megtudhatja, vajjon közös vagy külön őrt tarthatnak-e?

Sumák Márton urnak. A saját terméséből elfogyasztott bor minden hektoliterje után a törvény értelmében 3 frt fogyasztási adót tartozik fizetni.

Budapesti piaci árak.

Budapest, augusztus hó 22-én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendő.) *Buza* 79—81 kg. *tiszavidéki* 6.80 frttól 7.00 frtig, *pestvidéki* 6.75 frttól 6.85 frtig, *fehértmegyei* 6.60 frttól 6.70 frtig, *bácskai* 6.70 frttól 6.90 frtig, *bánsági* 6.50 frttól 6.70 forintig.

Rozs 70—72 kg. 5.60 frttól 5.70 frtig.

Árpa: takarmánynak 60—62 kg. 3.70 forinttól 4.00 frtig, *égetni való* 62—64 kg. 4.75 frttól 5.00 frtig, *sörfőzdei* 64—66 kg. 6.00 frttól 7.50 frtig.

Zab 39—41 kg. 5.25 frttól 5.65 frtig.

Tengeri 78—82 kg. 3.40 frttól 3.55 frtig.

Liszt ára 100 kgként.

Sz.: 0. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8.
11.40 11.00 10.40 10.00 9.50 8.90 8.60 6.90 5.10.

Buzakorpa, finom 3.40—4.60, durva 3.40—4.60 frt. zsákkal együtt.

Egyéb magvak: *vörös lóhere erdélyi* 26—32 frt; *lucerna* 35—42 frt; *baltaczim* 9—9^{1/2} frt; *takarmányrépa* 22—25 frt; *mák* 16.50—17 frt; *taraszi bükköny* 4.75—5.00 forint; *bab fehér* nagyszemű 6.50—6.75 frt, — *törpe* 7.25—7.75 frt, *tarka* 6.—6.50 frt; *lencse* 8—12 frt, *borsó* 8.50—9.50 frt. *Köles* 5.25—5.50 forint, *Kendermag* 8.75—9.25 frt. *Repcze:* 9.50—10.10.

Marhavásár fizetnek páronként: *elsőrendű jármos ökörért* 300—390 frtig; *középmínőségűért* 200—280 frtig; *gyenge minőségűért* 235—250 frtig; *hízott magyar ökörért* mm.-ként élősúlyban 28—31 frtig, *hízott tarka ökörért* 27—31 frtig. *Fejős tehén,* magyar fajta 65—110 frtig, arka 60—130 frtig darabonként. *Élő borju* 1 kgr., élősúlyért fizetnek minőség szerint 26—43 krt. *Vágot borju* 1 kgr. hussúlyért fizetnek 42—58 kr.

Juhvásár: *hízalt ürü* páronként 13—20.00 frt, *feljavitott juh* 11.—13. frt, *kiverő juh* 11—11.50 frt.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgrkint élősúlyban, 40% és 45 kgr. ivonás az életre. *Elsőrendű* 320—380 kilogr. nehéz sertésért 43—44 kr., *vidéki sertés könnyű* páronként 250 kilóig 38—41 kr.

Baromfivásár. *Lúd* páronként 3.00—5.50 krig, *kaesa* 1.80—3.50 krig, *tyúk* 1.30—1.40 krig, *csirke* 55—1.10 krig, *kappan* 1.90—2.80 pulyka 2.50—3.00 krajczárig.

Takarmányvásár. *Réti széna* 2.10—2.90 frt, *muhar* 2.00—2.60 frt, *zsupszalma* 1.45—1.65 frt, *alomszalma* 1.20—1.35 frt.

Vegyesek. *Tojás* forintoként 50—55 darab. *Szalonna* 45—48 kr. *Vaj* Ia. 80—160 kr., *Ia.* 70—120 kr. *Olvasztott vaj* 60—100 kr. *Méz sárga csurgatott* 26—30 kr. *Viaszk* 1.45—1.65 kr.

Mütrágyák. *Thomas-salak* 22—25% 2.80—3.40 frt. *Kálitrágya* 20—22% 2.75—3.00 frt. *Vasgálicz* Ia. 3.40—3.75 frt, *Vasgálicz* IIa. 2.75—3.25 frt. *Rézagálicz* 24.—25.— frt. (100 krgként 50 kgos Budapest.)

ORSZÁGOS MAGYAR KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ-SZÖVETKEZET

BUDAPESTEN, VIII. ker., József-körut 8.

Alakult 1894. évben.

Elnök: Teleki Géza gróf. Alelnök: Csávossy Béla. Igazgatósági tagok: Andrassy Géza gróf, Bujanovics Sándor, Dessewffy Aristid, Komjáthy Béla, Péchy Tamás, Püspöky Emil, Rubinek Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán, Szönyi Zsigmond, Sztáray István gróf, Teleki Sándor gróf.
Vezérigazgató: Szönyi Zsigmond.

Az Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet a gazdaközönség általános elismerése szerint híven megfelel hivatásának: folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközönség évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes megelégedését vívta ki magának, az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítja fel a megfelelő kincstári bélyeggel; minden más illeték kizárásával.

A takarmány és termények (szalmás eleség)

biztosítása szintén a legkedvezőbb feltételek mellett eszközölhető. A díjak itt is a lehető legmérsékelttebbek.

Gazdasági egyesületi tagok — tekintet nélkül a biztosított érték nagyságára — a tiszta díjból 5% díjengedményben részesülnek.

Kis gazdák, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal terményeiket biztosítják 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az **igazgatóság Budapest** (József-körut 8. sz.) és a **vidéken létesített ügynökségek.**

A „Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete“

mely a mezőgazdasági termények, ugymint: hús- és húsfélék, tej- és tejtermékek, zöldségfélék, mezei termények, gyümölcs, conservek, italok, hazi iparczikkek stb.stb. közvetlen értékesítésére felhívja megalkult a termelőket a szövetkezetbe való belépésre.

Üzletrészek darabonként 100 korona értékben még folyton jegyezhetők.

Bővebb felvilágosítással valamint alapszabályokkal készségesen szolgál a „Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete,“ Budapest „Köztelek“.

Kwizda-féle

Restitutionsfluid

cs. és k. kiz. szab. mosóvíz lovaknak.

Egy palaczkkal frt 1.40

o. é. több mint 30 év óta

udvari istállóban valamint katonai és polgári nagyobb istállóban is, használatban; nagyobb erőfeszítések előtt és után erősítésül; továbbá ficzomodások, az inak merevsége s más ily alkalmaknál; képesíti a lovat kiváló teljesítményekre idomításnál.

Valódi esakis akkor, ha a fenti védjeggyel van ellátva. Kapható minden gyógyszer-tárában és drogueriában. I.

Főraktár: Kwizda Ferencz János

Cs. és k. oszt.-magy. és román kir. udv. szállító kerületi gyógyszer-tárában, **Korneuburg**, Bécs mellett.

Magy. kir. államvasutak menetrendje.

Érvényes 1896. évi május hó 1-től.

A vonatok indulása Budapest ny. p. udvarról. A vonatok érkezése Budapest ny. p. udvarra.

Délután				Dél előtt				Dél előtt				Délután			
vonat szám	óra	perc	vonat neve	vonat szám	óra	perc	vonat neve	vonat szám	óra	perc	vonat neve	vonat szám	óra	perc	vonat neve
1702	1 30	k. e. v.	Konstantinápoly	6104	12 05	sz. v.	Czegléd, Szolnok	1101	1 15	k. e. v.	London, Páris, Bécs	1141	12 30	sz. v.	Nagy-Maros
1102	2 35	"	Bécs, Páris, London	136	12 15	"	Nagy-Maros	1701	2 10	"	Konstantinápoly	173	12 55	"	Palota-Ujpest
124	3 40	sz. v.	Ersekujvár	146	12 55	"	Nagy-Maros	161	4 40	sz. v.	Palota-Ujpest	175	1 25	gy. v.	Bukarest
166	5 55	"	Palota-Ujpest	176	1 05	"	Palota-Ujpest	1705	5 30	ost. e. v.	Konstantinápoly	103	1 40	sz. v.	Palota-Ujpest
6012	6 15	v. v.	Lajos-Mizse	104	2 —	gy. v.	Bécs	163	5 40	sz. v.	Palota-Ujpest	177	1 50	gy. v.	Bécs
110	6 30	ost. e. v.	Bécs, Ostende	178	2 05	sz. v.	Palota-Ujpest	151	6 05	"	Vác	135	2 55	sz. v.	Palota-Ujpest
6102	6 40	sz. v.	Czegléd, Szolnok	126	2 20	h. gy. v.	Ersekujvár, Pozsony	1495	8 20	"	Zsolna	6103	3 30	"	Nagy-Maros
168	6 50	"	Palota-Ujpest	704	2 30	gy. v.	Bukarest	165	6 35	"	Palota-Ujpest	187	3 40	"	Szolnok, Czegléd
1402	7 30	gy. v.	Zsolna	144	2 45	sz. v.	Ersekujvár	709	6 45	"	Verciorova	145	4 45	"	Palota-Ujpest
106	8 —	"	Bécs	6106	2 55	"	Czegléd, Szolnok	217	7 05	tv. sz. sz.	Zsolna	179	5 30	"	Palota-Ujpest
170	8 05	sz. v.	Palota-Ujpest	6014	3 40	v. v.	Lajos-Mizse	167	7 35	sz. v.	Palota-Ujpest	115	5 45	"	Bécs
708	8 15	gy. v.	Temesvár, Orsova	180	4 —	sz. v.	Palota-Ujpest	117	7 45	"	Bécs	711	5 55	"	Temesvár
712	8 30	sz. v.	Temesvár	138	4 25	"	Nagy-Maros	6101	7 55	"	Szolnok, Czegléd	181	6 50	"	Palota-Ujpest
142	8 40	"	Nagy-Maros	716	4 35	"	Szeged	139	8 10	"	Nagy-Maros	6013	7 —	"	Lajos-Mizse
116	9 15	"	Bécs	188	5 —	"	Palota-Ujpest	6011	8 20	v. v.	Lajos-Mizse	707	7 10	v. v.	Orsova-Temesvár
172	9 50	"	Palota-Ujpest	108	5 50	luxus v.	Bécs	713	8 30	sz. v.	Szeged	125	7 50	sz. v.	Palota-Ujpest
174	11 55	"	Palota-Ujpest	148	6 —	sz. v.	Nagy-Maros	169	8 50	"	Palota-Ujpest	105	8 05	"	Nagy-Maros
				182	8 10	"	Palota-Ujpest	127	9 —	"	Párkány-Nána	183	8 45	gy. v.	Bécs
				140	6 30	"	Nagy-Maros	715	10 25	"	Szeged	6105	8 55	sz. v.	Palota-Ujpest
				710	7 —	"	Verciorova	171	10 40	"	Palota-Ujpest	141	9 05	"	Szolnok, Czegléd
				190	7 10	"	Palota-Ujpest	143	10 55	"	Ersekujvár	109	9 15	gy. v.	Zsolna
				128	7 45	"	Párkány-Nána					185	9 45	ost. e. v.	Bécs
				184	7 55	"	Palota-Ujpest					148	10 15	sz. v.	Palota-Ujpest
				150	8 05	"	Vác					137	10 25	"	Vác
				218	9 05	teh. v.	Ersekujvár					107	10 35	"	Nagy-Maros
				186	9 25	sz. sz.	Palota-Ujpest					123	10 50	lux. v.	Bécs
				118	9 35	sz. v.	Bécs					147	11 20	sz. v.	Ersekujvár
				706	10 05	"	Konstantinápoly					11	50	"	Nagy-Maros
				714	10 40	ost. e. v.	Szeged, Temesvár								
				1406	11 —	"	Zsolna								
				152	11 20	"	Vác								

1 Közlekedik minden szombaton
kedden
vasárnapon

4 Közlekedik ünnep- és vasárnapon
minden szerdán

1 Közlekedik minden szombaton
kedden
vasárnapon

4 Közlekedik ünnep és vasárnap
minden szerdán

A vonatok indulása Budapest keleti pályaudvarról. A vonatok érkezése Budapest keleti pályaudvarra.

Dél előtt				Délután				Dél előtt				Délután			
vonat szám	óra	perc	vonat neve	vonat szám	óra	perc	vonat neve	vonat szám	óra	perc	vonat neve	vonat szám	óra	perc	vonat neve
24	12 30	v. v.	Győr	22	12 15	sz. v.	Bicske	1101	1 35	k. e. v.	London, Páris, Bécs	311	12 25	sz. v.	Hatvan
1902	1 45	k. e. v.	Konstantinápoly	310	12 35	"	Hatvan	1901	2 02	"	Konstantinápoly	301	12 50	gy. v.	Berlin, Ruttka
1102	2 15	"	Bécs, Páris, London	1316	1 30	"	Hatvan	643	5 00	tv. sz. sz.	Arad	903	1 05	"	Konstantinápoly
10	6 35	sz. v.	Bécs, Grác	1302	1 35	gy. v.	Győr	321	5 20	v. v.	Ruttka	601	1 10	"	Bukarest, Arad
304	7 —	gy. v.	Ruttka, Berlin	602	1 55	"	Arad, Bukarest	1707	5 45	sz. v.	M.-Sziget	3	1 25	"	Páris, London, Bécs
320	7 —	sz. v.	Bicske	4	2 05	"	Bécs, Páris	605	6 10	"	Brassó, Arad	403	1 30	"	Lemberg, Kassa
1010	7 15	luxus v.	Zágráb, Fiume, Róma	504	2 15	"	Kolozsvár, Brassó	47	6 15	tv. sz. sz.	Bicske	1001	1 45	"	Fiume, Pécs
402	7 20	gy. v.	Kassa, M.-Sziget, Lemb	904	2 25	"	Belgrád, Eszék, Bród	405	6 35	sz. v.	Lemberg, Miskolc	503	1 50	"	Brassó, Kolozsvár
906	7 35	sz. v.	Belgrád, Bród	16	2 30	sz. v.	Bicske	7	6 40	"	Bécs, Sopron	1301	2 10	"	Grác, Győr
1508	7 40	"	Kassa, Poprád-Felka	404	2 35	gy. v.	Kassa, M.-Sziget, Lemb	507	7 00	"	Brassó, Kolozsvár	23	4 50	sz. v.	Bicske
1006	8 —	"	Uj-Dombóvár, Eszék	1002	2 45	"	Zágráb, Fiume, Eszék	911	7 05	v. v.	Belgrád, Bród	313	5 25	"	Hatvan
604	8 05	"	Arad, Brassó	302	2 55	"	Ruttka, Berlin	309	7 25	sz. v.	Hatvan	505	6 20	"	Brassó, Kolozsvár
606	8 35	gy. v.	Bécs, Grác	312	3 05	sz. v.	Hatvan	1303	7 30	"	Grác, Győr	25	6 40	v. v.	Győr
408	8 55	sz. v.	Munkács, M.-Sziget	510	3 15	"	Szolnok	501	7 40	gy. v.	Bukarest, Brassó	5	7 15	gy. v.	Bécs, Grác
306	9 20	"	Ruttka, Berlin	1022	3 35	v. v.	Eresi	1903	7 55	sz. v.	Bród, Pécs	603	7 20	sz. v.	Brassó, Arad
1708	9 40	"	M.-Sziget, Stanislau	908	4 —	sz. v.	Szabadka	1509	8 00	gy. v.	Poprád-Felka	905	7 35	"	Belgrád, Eszék
328	11 25	v. v.	Székesfehérvár	12	4 25	"	Győr	1003	8 20	sz. v.	Fiume, Zágráb	305	7 45	"	Berlin, Ruttka
				308	5 20	"	Füle, Ruttka	1505	8 25	"	Kassa, P.-Felka	1005	8 00	"	Pécs, Uj-Dombóvár
				508	5 45	"	Kolozsvár, Brassó	319	8 50	"	Hatvan	1070	8 10	"	Stanislau, M.-Sziget
				318	6 20	"	Hatvan	509	9 15	"	Szolnok	1009	8 25	lux. v.	Róma, Fiume, Zágráb
				1506	7 30	"	M.-Sziget, Stanislau	907	10 15	"	Ruttka, Füle	407	8 40	sz. v.	Fiume, M.-Sziget
				1004	8 30	"	N.-Kanizsa, Bicske	307	10 35	"	Szabadka	15	8 45	"	Munkács, M.-Sziget
				406	8 40	"	Kassa, Poprád-Felka	20	10 40	"	Ruttka, Füle	1507	9 05	"	Kassa, Poprád-Felka
				912	8 55	v. v.	Zágráb, Fiume	1007	11 45	"	Uj-Dombóvár	9	9 20	"	Bécs, Grác
				502	9 15	v. v.	Ungvár, Lemberg	1007	11 45	"	Nagyvárad, Arad	401	9 55	gy. v.	Lemberg, Kassa
				1394	9 30	sz. v.	Eszék, Bród, Belgrád	511	12 00	"		719	10 00	sz. v.	N.-Kanizsa, Bicske
				1904	9 55	"	Kolozsvár, Bukarest					303	10 15	gy. v.	Berlin, Ruttka
				606	10 —	"	Grác					1021	10 25	v. v.	Eresi
				8	10 25	"	Pécs, Eszék, Bród					317	11 00	sz. v.	Hatvan
				1510	10 40	gy. v.	Arad, Brassó					17	11 45	"	Bicske
				512	11 —	sz. v.	Bécs								
				322	11 20	v. v.	Kassa, Poprád-Felka								
				1008	11 50	sz. v.	Arad, Nagyvár								
							Ruttka, Miskolc								
							Uj-Dombóvár, Pécs								

1 Közlek. kedden és pénteken
2 Szerdán és szombaton
3 ünnep és vasárnapokon
4 szerdán és szombaton
5 szeptember 15-ig
6 ünnep- és vasárnap
augusztus 31-ig

1 Kedden és pénteken közlekedik
2 Szerdán és szombaton
3 szeptember 15-ig
4 Kedden és pénteken
5 Bicskéről csak ünnep vasárnap
6 Ünnep és vasárnap augusztus 31-ig

A vonatok indulása Buda-gyártelep kitérőről

A vonatok érkezése Buda-gyártelep kitérőbe

4002	6 40	sz. v.	Esztergom	4004	3 —	sz. v.	Esztergom	4001	7 30	sz. v.	Esztergom	4011	4 41	v. v.	Esztergom
				4012	7 10	v. v.	Esztergom					4003	9 22	sz. v.	Esztergom

A lótenyésztés emelésére alakult részv.-társ.

Budapest, Tattersall

(külső kerepesi-ut 17—19. a keleti pályaudvar leszálló oldalával szemben)

f. év október hó 4, 5, és 6-án

luxusló vásárt

rendez.

Bejelentések **szeptember 15-ig** a „Tattersall“ titkárságához intézendők, honnét kívánatra bejelentési lapok a hátlapjaikon foglalt vásárszabályzatokkal egyetemben bárkinek megküldetnek.

Katalogusok szeptember hó 20-tól kaphatók.

Az igazgatóság.

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

Legmagasabb kölcsön a valódi becsérték alapján 20-60 év közti időre készpénzben. Birtokos felmondhat bármikor, pénzintézet nem mondhat fel. Csakely kamattal tölke is törlesztetik. Lebonyolítás 14 nap alatt.

Semmi előleges költség. Minden felvilágosítás díjtalan. Beküldendő csakis a telekkönyvi kivonat, kataszteriv. Konvertálás bélyeg- és illetékmentes. Cím:

Ingtalan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet.

Budapest, Váci-körút 39. sz. Legnagyobb Ingatlan és Jelzálog-Forgalmi-Intézet a monarchiában egyedüli, mely hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosoktól ajánlva van.

Kossuth-Emlék.

Emlékkönyv Kossuth Lajos életéről és szerepléséről 18 képpel.

Írta: **Clair Vilmos.**

A Kossuth-Emlék tartalma: 1. Kossuth Lajos élete. 2. Kossuth a szabadságharcban. 3. Kossuth otthona. 4. Kossuth családja. 5. Kossuth nótája. 6. Adomák Kossuth életéből. 7. Kossuth gyermekei a fogságban. 8. Kossuth kezeirása. **Ára 25 kr.**

Megrendelhető az összeg beküldése mellett a „Független Ujság“ kiadóhivatalában.

Hirdetések felvételnek

a kiadóhivatalba,

Üllei-ut 25.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

STOWASSER J.

hangszergyáros, csász. és kir. udvari és hadsereg szállító

BUDAPEST, II. ker. Lánchíd-utca 5.

Ajánlja saját gyártmányú fuvó-, vonó- és ütőhangszereit és azok alkatrészeit valamint kütünő hangu czimbalmait.

Községi és tűzoltói zenekarok felszereléséhez szükséges fuvóhangszerek a legjutányosabb árban és legelőnyösebb feltételek mellett szállítanak. Mindennemű hangszerek javítása a legolcsóbb ár mellett eszközöltetnek. Régi hangszerek becseréltetnek. Erős orgonahangu harmonikákból külön árjegyzék kérendő.

Iskola hegedűk 3frtótól felfelé.

Községi dobok

KÜHNE E. Mosonban

Magyarország legrégebb gazdasági gépgyára (1856)

Ajánlja 40 év óta általán elismert és több mint 17.000 példányban elterjedt

sorvetőgépeit

sík és hegyes talajra.

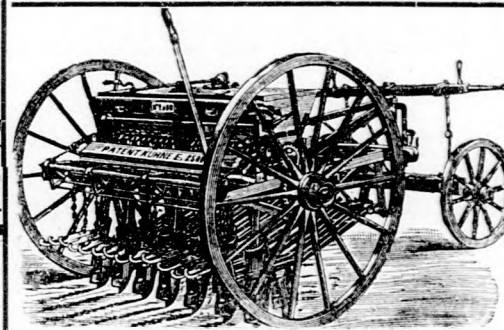
Egyedüli gyártása a szab. Laacke-féle szántóörd és rét boronálóknak (25-féle nagyságban).

Ventzki-féle szab. takarmányfüllesztők.

Uj hengerek. Sack-féle ekék minden nagyságban. 2, 3 és 4-vasú ekék bármily talajviszonyokhoz. Rosták (magtárrosta 33 frt). Konkolyozók, morzsolók, szeeskavágók stb.

Uj! Czirokeseplőgép. Uj!

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57/a.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, Alkotmány-utca 31. Váci-körút sarok.

Több évi tapasztalat után bebizonyult, hogy a legtekintélyesebb és tartósságánál fogva a legolcsóbb és legtekintélyesebb permetezőgép a **Vermorel**-féle

„ECLAIR“

peronospora permetező, mely eddig minden versenyenél az első díjat nyerte el.

Kizárólagos magyarországi képviselő.

Ár 21 forint csomagolással.

Knittelfeldi Ia jegeczes azurin 1 frt 25 kr. klgója

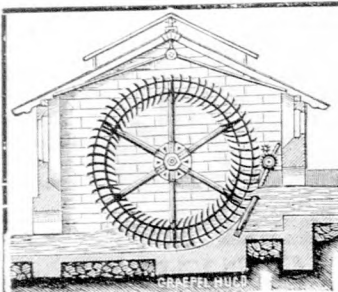
„Rézgálicz“ 30 frt métermázsánként.

„Raffiaháncs“ 56 kr. kilogrammja.

Ajánlunk

mindennemű: **vasnemüeket, mérlegeket, mezőgazdasági-gépeket, zsákokat és ponyvákat, szalonát és zsirt, állatorvosi gyógyszereket** stb. stb.

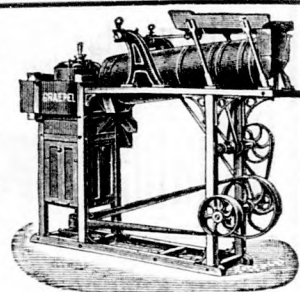
➡ Árjegyzéket kívánatra bérmentve küldünk. ➡

Vizikerekek, turbinák, gőzgépek, gőzkazánok minden nagyságban őrlőmalmok és egyéb ipartelepek üzeméhez

Őrlőmalmok, vámmalmok

berendezését és átalakítását a legjobb rendszer szerint elvállal

Graepel Hugó, gépgyáros

BUDAPEST, V. ker., Külső váczi-ut 46. szám.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Kurcz Lipót és Társa

photocinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készít:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

Clichéket

Chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto)-typia, fametszet stb. útján.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografailag legszebben és legolcsóbban sokszorosíthatnak.

Videki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

Csak 2 frt 60 kr!

Nickel rem. erős zsebóra, szépen diszített tokkal másodpercz mutatóval 2 frt 60 kr. nickel rem. zsebóra, zománcz-számlappal másodpercz mutatóval, minden 25—30 órában felhuzandó, kitéhető szerkezetű 3 frt 20 kr., nickel rem. zsebóra, művészileg vésett tokkal, másodpercz mutatóval, legfinomabb 4 frt 10 kr. — Tula rem. zsebóra 5 frt. Mindez egyedül

KUN IMRE,

műorás- és ékszerésztől szerezhethető be

Budapest, Dob-utca 72.

Minden arany- és ezüstáru hallatlan olcsó áron, 5 pár nehéz ezüst evőeszköz 7 frt, 14 karátos aranygyűrűk 2 frt 40 és feljebb. Arany női rem-óra 13 frt és feljebb. Ezüst rem. zsebóra 6 frt, kettős fedéllel 8 frt és feljebb. Arany gyermekfülbevaló 1 frt 60 és feljebb. Ezüst láncok 2 frt és feljebb. Ebresztő óra 2 frt. A nálam vásárolt áruk jóságáért és valódiságáért **10 évi írásbeli jótállást** nyújtok. Javítások 2 évi jótállással. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

A budapesti

gyapju-aukcziók

ez idei első sorozata július hó 8-án megindult. Árverési raktár gyanánt a m. kir. államvasutak dunaparti tehérpályaudvarának egy helyisége szolgál. Az ezen raktárba czimzett és szeptember hó 30-ig eladott gyapjuk után sem raktárbér, sem raktárhoz való szállítási beraktározási és mérlegelési díj nem számíttatik. Azonfelül ezen gyapjak szállítási díjkedvezményekben is fognak részesülni.

Bejelentéseket elfogad és felvilágosításokkal szolgál

HELLER M. és Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

Megjelent és lapunk kiadóhivatalánál megrendelhető:

Honfoglaló őseink históriája

(Magyarország ezredéves története).

Írta: **ALPÁRI LAJOS.**

A mű röviden és érdekesen tárgyalja Magyarország ezredéves történetét, melyet minden magyar ember, kell, hogy ismerjen. A szöveget 8 szép nagy kép diszíti.

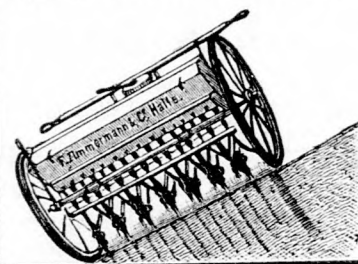
A Független Ujság előfizetői 20 krért, nem előfizetők 25 krért rendelhetik meg.

LOUIS FEDOR

nemzetközi gépcsarnoka

NYIREGYHÁZÁN.

Ajánlja felülmulhatatlan Zimmermann-féle sor- és szőrvetőgépeit, hegyes és sik talajra. Sack- és más rendszerű egy-, kettő és hárombarázdas aczélekéit, boronák, sima szeges, gyűrűs, Cambridge és Croskill hengereit. Szecska-, répavágók legkülönbözőbb kivitelben.

Daráló-gépek, 49
petroleum-motorait,
és
lőherecséplőgépeit.